

KNJIŽEVNOST

Rok Ciglič, Matjaž Geršič, Drago Perko, Matija Zorn (uredniki):

Pokrajina v visoki ločljivosti

GIS v Sloveniji 14

Ljubljana 2018: Geografski inštitut Antona Melika ZRC SAZU, Založba ZRC, 200 strani,
ISBN 978-961-05-0112-1 (tiskana različica), ISBN 978-961-254-930-5 (elektronski vir)

Septembra 2018 je potekal že 14. simpozij Geografski informacijski sistemi v Sloveniji, ki na vsaki dve leti združuje raziskovalce, strokovnjake, pedagoge, uporabnike in proizvajalce geografskih informacijskih sistemov (od tod krajšava GIS) iz cele Slovenije. Tudi ta simpozij je pospremila izdaja monografske publikacije, ki sodi v zbirko *GIS v Sloveniji* in predstavlja presek dveletnega znanstvenega, strokovnega in pedagoškega dela na področju razvoja in uporabe geografskih informacijskih sistemov. V tokratni izdaji z naslovom *Pokrajina v visoki ločljivosti* so avtorji iz različnih strok pripravili kar 16 prispevkov.

Prispevke bi lahko razdelili na tiste, ki obravnavajo bolj družbenogeografske tematike in tiste, ki se posvečajo bolj naravnogeografskim temam, veliko pa je takšnih, ki združujejo obe veji geografije. En prispevek je arheološki in predstavlja enega izmed mnogih primerov uporabe GIS-ov izven geografske stroke. V njem avtor prikazuje možnost uporabe lidarskih podatkov pri prepoznavanju arheoloških sledov v močno spremenjenih pokrajinah in ugotavlja, da ta tehnologija omogoča tudi prepoznavanje pokopanih arheoloških sledov. Prispevki, v katerih je predstavljena uporaba GIS-ov pri obravnavi družbenogeografskih tem, obsegajo ugotavljanje neupravičene rabe trajnih travnikov, območij delovne mobilnosti, potovalnih vzorcev uporabnikov Ljubljanskega potniškega prometa ter povezanosti med pokrajinsko in zemljepisnoimensko raznolikostjo.

Zelo je priljubljena uporaba GIS-ov pri reševanju naravnogeografskih zagat, kar odsevajo tudi prispevki v tej monografiji. Izsledki raziskav odstirajo na primer možnosti uporabe te tehnologije pri ugotavljanju povezanosti med kamninsko zgradbo in izoblikovanostjo površja ter način spremljanja masne bilance ledenikov in s tem napovedovanje njihove obstojnosti v prihodnosti.

Prispevki, ki združujejo tako naravno- kot družbenogeografske tematike, so najštevilčnejši. Obravnava: povezanost med gostoto geodediščine in pokrajinsko raznolikostjo, določanje leg jam, samodejno razpoznavanje zaraščajočih zemljišč, stanje na opuščeni odlagališčih ter ogroženost poselitve na vršajih zaradi drobirskih tokov. Zanimiv je tudi prispevek, v katerem avtorja poskušata ugotoviti ali obstaja prostorsko značilna razporeditev prometnih nesreč zaradi vremenskih razmer.

Prispevki v monografiji prinašajo pomembne novosti na področju GIS znanosti in kažejo, da slovenska stroka pri uporabi te tehnologije prav nič ne zaostaja za svetovnimi trendi. Iz prispevkov razberemo, da gre razvoj GIS-ov vse bolj v smer njihove uporabe v praksi in tako kažejo na številne možnosti povezovanja raziskovalcev s praktiki.

Peter Kumer

David Bole, Rok Ciglič, Manca Volk Bahun (uredniki):

Atlas of Industry and Industrial Towns in Europe

Ljubljana 2018: Geografski inštitut Antona Melika ZRC SAZU, Založba ZRC, 30 zemljevidov, ISBN 978-961-05-0069-8 (elektronki vir)

Spletni atlas o industriji in industrijskih mestih v Evropi je kartografsko orodje, razvito v okviru mednarodnega projekta Svetla prihodnost za črna mesta: mala industrijska mesta v Evropi in njihovo soočanje s prevladujočimi post-industrijskimi diskurzji, ki naslavljata družbene in institucionalne novosti malih indu-